

Дуда Єлизавета Валеріївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Дніпропетровського університету внутрішніх
справ

Науковий керівник: Єфімов В. В.,

доцент кафедри фінансових та стратегічних
розслідувань Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Як нам відомо, штучний інтелект дозволяє комп'ютерам навчатися на власному досвіді, адаптуватися до параметрів і виконувати ті, що задають завдання, які раніше були під силу лише людині. У більшості випадків реалізації штучного інтелекту – від комп'ютерних шахістів до безпілотних автомобілів вкрай важлива можливість глибокого навчання та обробки природної мови.

Завдяки цим технологіям комп'ютери можна «навчити» виконанню визначених завдань за допомогою обробки великого обсягу даних та виявлення в них закономірностей [1].

Багато країн активно створюють правові умови для розвитку технологій, які використовують штучний інтелект. Так, у Південній Кореї ще з 2008 року існує Закон «Про сприяння розвитку та поширенню розумних роботів».

Закон направлений на поліпшення якості життя та розвиток економіки шляхом розробки та просування стратегії сталого розвитку індустрії розумних роботів, а держава кожні п'ять років розробляє основний план забезпечення ефективного досягнення цієї мети [2]. Тут хотілось б зупинитись на двох недавніх прикладах – Франції, яка заявила про амбіції стати європейським та світовим лідером у сфері штучного інтелекту; та Європейському союзу, в якому запропоновано просунути норми регулювання розумних роботів.

Наприкінці березня 2018 року президент Франції Е. Макрон презентував національну стратегію у сфері штучного інтелекту. Франція планує інвестувати 1,5 млрд євро протягом п'яти років для підтримки досліджень та інновацій у цій сфері. Стратегія полягає в рекомендаціях, зроблених у звіті, підготовленому під

Керівництвом французького математика та депутата національних зборів Франції Седріка Віллані. Причому зроблено вибір направити стратегію на конкретні чотири сектори: охорона здоров'я, транспорт, довкілля та оборону, та безпека. Це зроблено для того, щоб використати потенціал порівняльних переваг та сфер компетенцій із фокусом на секторах, в яких компанії зможуть відігравати ключову роль на глобальному рівні, а також через їх неважливість для суспільного інтересу та ін. [3].

Загалом дано сім ключових пропозицій, одна з яких представляє особливий інтерес для цілей статті – зробити штучний інтелект більш відкритим.

Насамперед, алгоритми закриті і в більшості випадків є комерційною таємницею. Однак алгоритми можуть бути упередженими, наприклад, у процесі самонавчання в відрити стереотипи, що у суспільстві чи передані розробниками, і їх основі приймати рішення. Таким чином, вже ухвалюються судові рішення.

У США підсудного було засуджено до тривалого терміну ув'язнення на основі інформації, отриманої від алгоритму, що оцінює можливість повторного злочину. Підсудний без успішно заперечував використання алгоритму прийняття такого рішення, оскільки не були надані критерії оцінки, являються комерційною таємницею.

Французька стратегія пропонує розвинути прозорість алгоритмів і можливостей щодо їх перевірки, а також визначити етичну відповідальність працюючих у сфері штучного інтелекту, створити консультативні комітети з етики тощо [4]. Далі, в ЄС першим кроком у напрямку регулювання питань штучного інтелекту стала Резолюція Європейського Парламенту 2017 р. «Норми цивільного права про робототехніку». Ще у 2015 році в Європейському Парламенті був створено робочу групу з правових питань, пов'язаних з розвитком робототехніки штучного інтелекту в ЄС.

Резолюція не є обов'язковим документом, але дає низку рекомендацій Європейській Комісії для можливих дій у цьому напрямі, причому не лише щодо норм цивільного права, а й етичних аспектів робототехніки.

Список використаних джерел

1. URL:https://www.sas.com/ru_ru/insights/-articles/analytics/what-is-artificial-intelligence.html.
2. D. Edmonds, *Would You Kill the Fat Man? The Trolley Problem and What your Answer Tells Us about Right and Wrong*, Princeton University Press, 2013.
3. URL: <https://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/analytics/-eticheskije-i-pravovye-voprosy-iskusstvennogo-intellekta>.
4. Asaro P., «From Mechanisms of Adaptation to Intelligence Amplifiers: The Philosophy of W. Ross Ashby», in Wheeler M., Husbands P., and Holland O. (eds.) *The Mechanical Mind in History*, Cambridge, MA: MIT Press: 149–184.
5. Asaro P. *The Liability Problem for Autonomous Artificial Agents // AAAI Symposium on Ethical and Moral Considerations in Non-Human Agents*, Stanford University, Stanford, CA. March 21–23, 2016. P. 191.
6. Архіпов В.В., Наумов В.Б. Про деякі питання теоретичних основ розвитку законодавства про робототехніку: аспекти волі та правосуб'єктності Закон. 2017. № 5. С. 167; Kellye R.
7. Asaro P. *The Liability Problem for Autonomous Artificial Agents*. P. 193.